

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

22 decembrie 2010*

În cauza C-393/09,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Nejvyšší správní soud (Republica Cehă), prin decizia din 16 septembrie 2009, primită de Curte la 5 octombrie 2009, în procedura

Bezpečnostní softwarová asociace – Svaz softwarové ochrany

împotriva

Ministerstvo kultury,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte de cameră, doamna R. Silva de Lapuerta, domnii G. Arestis (raportor), J. Malenovský și T. von Danwitz, judecători,

avocat general: domnul Y. Bot,
grefier: doamna M. Ferreira, administrator principal,

* Limba de procedură: ceha.

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 2 septembrie 2010,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Bezpečnostní softwarová asociace – Svaz softwarové ochrany, de I. Juřena, advokát;

- pentru guvernul ceh, de domnii M. Smolek și D. Hadroušek, în calitate de agenți;

- pentru guvernul finlandez, de domnul J. Heliskoski, în calitate de agent;

- pentru Comisia Europeană, de domnii H. Krämer și P. Ondrůšek, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 14 octombrie 2010,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 1 alineatul (2) din Directiva 91/250/CEE a Consiliului din 14 mai 1991 privind protecția juridică a programelor pentru calculator (JO L 122, p. 42, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 114) și a articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (JO L 167, p. 10, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 230).

- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Bezpečnostní softwarová asociace – Svaz softwarové ochrany (Asociația pentru Protecția de Software, denumită în continuare „BSA”), pe de o parte, și Ministerstvo kultury (Ministerul Culturii), pe de altă parte, cu privire la respingerea de către acesta din urmă a cererii formulate de BSA în vederea acordării unei autorizații pentru gestionarea colectivă a drepturilor patrimoniale de autor asupra programelor pentru calculator.

Cadrul juridic

Dreptul internațional

- 3 Potrivit articolului 10 alineatul (1) din Acordul privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală, care constituie anexa 1 C la Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului, semnat la Marrakech la 15 aprilie

1994, și care a fost aprobat prin Decizia 94/800/CE a Consiliului din 22 decembrie 1994 privind încheierea, în numele Comunității Europene, referitor la domeniile de competență sa, a acordurilor obținute în cadrul negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay (1986-1994) (JO L 336, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 10, p. 3, denumit în continuare „Acordul TRIPS”):

„Programele pentru calculator, fie că sunt exprimate în cod sursă, fie în cod obiect, vor fi protejate ca opere literare în temeiul Convenției de la Berna [(Actul de la Paris din 24 iulie 1971), în versiunea modificată la 28 septembrie 1979 (denumită în continuare «Convenția de la Berna»)].”

Reglementarea Uniunii

Directiva 91/250

- 4 Al șaptelea, al zecelea și al unsprezecelea considerent ale Directivei 91/250 au următorul cuprins:

„întrucât, în înțelesul prezentei directive, noțiunea «program pentru calculator» include programe, indiferent de forma acestora, inclusiv cele care sunt încorporate în hardware; întrucât această noțiune include, de asemenea, lucrările de concepție pregătitoare care au drept scop dezvoltarea unui program, cu condiția ca acestea să fie de natură să permită realizarea unui program pentru calculator într-un stadiu ulterior;

[...]

întrucât funcția unui program pentru calculator este de a comunica și a opera cu alte componente ale unui sistem informatic și cu utilizatorii; întrucât, în acest scop, o legătură logică și, dacă este cazul, fizică de interconexiune și interacțiune este necesară pentru a permite deplina funcționare a tuturor elementelor software și hardware cu alte componente software și hardware, precum și cu utilizatorii;

întrucât părțile programului care asigură interconexiunea și interactivitatea între elementele software și hardware sunt cunoscute în general ca «interfețe».

5 Articolul 1 din Directiva 91/250 prevede:

„(1) În conformitate cu dispozițiile prezentei directive, statele membre protejează programele pentru calculator, prin dreptul de autor, ca fiind opere literare în înțelesul Convenției de la Berna privind protecția operelor literare și artistice. În înțelesul prezentei directive, noțiunea «program pentru calculator» include materialul de concepție pregătitor.

(2) Protecția în conformitate cu prezenta directivă se aplică oricărei forme de exprimare a unui program pentru calculator. Ideile și principiile care se află la baza unui element al oricărui program pentru calculator, inclusiv cele care se află la baza interfețelor sale, nu sunt protejate de dreptul de autor în temeiul prezentei directive.

(3) Un program pentru calculator este protejat dacă este original, în înțelesul în care acesta reprezintă o creație intelectuală proprie autorului. Niciun alt criteriu nu se aplică pentru a stabili dacă acesta poate beneficia de protecție.”

Directiva 2001/29

- 6 Considerentele (9) și (10) ale Directivei 2001/29 prevăd:

„Orice armonizare a dreptului de autor și a drepturilor conexe trebuie să aibă la bază un nivel ridicat de protecție, deoarece aceste drepturi sunt esențiale pentru creația intelectuală. Protecția lor contribuie la menținerea și dezvoltarea creativității în interesul autorilor, artiștilor interpreți sau executanți, producătorilor, consumatorilor, culturii, industriei și publicului larg. În consecință, proprietatea intelectuală a fost recunoscută ca parte integrantă a proprietății.

Autorii sau artiștii interpreți sau executanți trebuie să primească o remunerație adecvată pentru utilizarea operelor lor, pentru a-și putea continua munca creativă și artistică, la fel ca și producătorii, pentru a putea finanța această muncă. Investiția necesară pentru a produce produse ca fonograme, filme sau produse multimedia și servicii, cum ar fi «serviciile la cerere», este considerabilă. Pentru a asigura o astfel de remunerație și pentru a obține un randament satisfăcător al investiției, este necesară o protecție juridică adecvată a drepturilor de proprietate intelectuală.”

- 7 Considerentele (20) și (23) ale Directivei 2001/29 prevăd:

„Prezenta directivă se bazează pe principiile și normele deja stabilite prin directivele în vigoare în acest domeniu, în special [Directiva 91/250], și dezvoltă acele principii și norme și le plasează în contextul societății informaționale. Dispozițiile prezentei directive trebuie aplicate fără să se aducă atingere dispozițiilor [directivei menționate], cu excepția cazurilor în care prezenta directivă prevede altfel.

[...]

Prezenta directivă trebuie să armonizeze într-o mai mare măsură dreptul de autor asupra actelor de comunicare publică. Acest drept trebuie înțeles în sens larg ca acoperind orice comunicare către public care nu este prezent în locul de proveniență a comunicării. Acest drept include orice transmisie sau retransmisie, de orice natură, a unei opere către public, prin cablu sau fără cablu, inclusiv radiodifuziunea. Acest drept nu ar trebui să includă niciun alt act.”

8 Articolul 1 din Directiva 2001/29 prevede:

„(1) Prezenta directivă reglementează protecția juridică a dreptului de autor și a drepturilor conexe în cadrul pieței interne, acordând o atenție specială societății informaționale.

(2) Cu excepția cazurilor menționate la articolul 11, prezenta directivă lasă intacte și nu aduce în niciun fel atingere dispozițiilor comunitare privind:

(a) protecția juridică a programelor pentru calculator;

[...]”

9 În temeiul articolului 2 litera (a) din Directiva 2001/29:

„Statele membre prevăd dreptul exclusiv de a autoriza sau de a interzice reproducerea directă sau indirectă, temporară sau permanentă, prin orice mijloace și în orice formă, în totalitate sau în parte:

(a) pentru autori, a operelor lor”.

¹⁰ Articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 prevede:

„Statele membre prevăd dreptul exclusiv al autorilor de a autoriza sau de a interzice orice comunicare publică a operelor lor, prin cablu sau fără cablu, inclusiv punerea la dispoziția publicului a operelor lor, astfel încât oricine să poată avea acces la acestea din orice loc și în orice moment.”

Reglementarea națională

¹¹ Directiva 91/250 a fost transpusă în ordinea juridică cehă prin Legea nr. 121/2000 privind dreptul de autor, drepturile conexe și modificarea anumitor legi (zákon č. 121/2000 o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů) din 7 aprilie 2000 (denumită în continuare „Legea privind dreptul de autor”).

¹² În temeiul articolului 2 alineatul 1 din această lege, face obiectul dreptului de autor orice operă literară și orice altă operă artistică creatoare a autorului, exprimată sub orice formă care poate fi percepută obiectiv, inclusiv în format electronic, permanent sau temporar, independent de întinderea, de finalitatea sau de importanța sa.

¹³ Articolul 2 alineatul 2 din legea menționată precizează că programul pentru calculator este de asemenea considerat ca fiind o operă dacă este original, în sensul că este vorba despre creația intelectuală proprie a autorului.

14 Conform articolului 65 din aceeași lege:

„1. Programul pentru calculator, indiferent de forma de exprimare, inclusiv elementele de concepție pregătitoare, este protejat ca operă literară.

2. Ideile și principiile pe care se întemeiază orice element al unui program pentru calculator, inclusiv cele care reprezintă fundamentul conexiunii cu un alt program, nu sunt protejate în temeiul prezentei legi.”

Acțiunea principală și întrebările preliminare

15 La 9 aprilie 2001, BSA, în calitate sa de asociație, a formulat la Ministerstvo kultury, în temeiul articolului 98 din Legea privind dreptul de autor, o cerere de acordare a unei autorizații pentru gestionarea colectivă a drepturilor patrimoniale de autor asupra programelor pentru calculator. BSA a definit întinderea acestor drepturi într-o scrisoare din 12 iunie 2001.

16 Această cerere a fost respinsă, la fel și recursul administrativ formulat împotriva acestei respingeri. În consecință, BSA a introdus o acțiune în justiție împotriva acestor decizii la Vrchní soud v Praze.

17 Ca urmare a anulării celor două decizii de respingere de către Nejvyšší správní soud, căreia i-a fost înaintată cauza, Ministerstvo kultury a adoptat o nouă decizie la 14 aprilie 2004 prin care a respins din nou cererea BSA. Aceasta din urmă a formulat un recurs administrativ la Ministerstvo kultury, care a retras respectiva decizie de respingere.

- 18 La 27 ianuarie 2005, Ministerstvo kultury a adoptat o nouă decizie prin care a respins încă o dată cererea formulată de BSA, în special pentru motivul că, pe de o parte, Legea privind dreptul de autor protejează numai codul obiect și codul sursă ale unui program pentru calculator și nicidecum rezultatul afișării unui program pe ecranul unui calculator, întrucât interfața grafică cu utilizatorul face obiectul doar al protecției împotriva concurenței neloiale. Pe de altă parte, acesta a susținut că gestiunea colectivă a programelor pentru calculator era desigur posibilă, dar că gestiunea colectivă obligatorie nu intra totuși în discuție și că gestiunea colectivă voluntară nu era utilă.
- 19 BSA a introdus un recurs împotriva acestei decizii, care a fost respins de Ministerstvo kultury prin decizia din 6 iunie 2005. Ca urmare a respingerii, asociația a atacat această ultimă decizie la Městský soud v Praze. În acțiune, BSA a susținut că definiția programului pentru calculator de la articolul 2 alineatul (2) din Legea privind dreptul de autor vizează de asemenea interfața grafică cu utilizatorul. În opinia sa, un program pentru calculator este perceptibil atât la nivelul codului obiect sau al codului sursă, cât și la nivelul modului de comunicare (interfață de comunicare).
- 20 Întrucât Městský soud v Praze a respins acțiunea, BSA a formulat recurs la Nejvyšší správní soud. BSA consideră că un program pentru calculator face obiectul unei utilizări atunci când este prezentat printr-o afișare pe ecrane de calculator și că, prin urmare, o astfel de utilizare trebuie protejată prin dreptul de autor.
- 21 Nejvyšší správní soud a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare cu privire la interpretarea dispozițiilor Directivelor 91/250 și 2001/29:
- „1) Articolul 1 alineatul (2) din Directiva [91/250] trebuie interpretat în sensul că, în scopul protecției dreptului de autor asupra unui program pentru calculator ca operă protejată prin dreptul de autor în temeiul directivei menționate, prin

expresia «oricare formă de exprimare a unui program pentru calculator» se înțelege și interfața grafică cu utilizatorul a unui program pentru calculator sau o parte a acesteia?

- 2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, difuzarea în cadrul programeilor de televiziune, care permite publicului să perceapă senzorial interfața grafică cu utilizatorul a unui program pentru calculator sau o parte a acesteia, desigur fără posibilitatea de a comanda în mod activ acest program, reprezintă o comunicare publică a unei opere protejate prin dreptul de autor sau a unei părți a acesteia, în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva [2001/29]?”

Cu privire la competența Curții

- ²² Din decizia de trimitere rezultă că situația de fapt din acțiunea principală a luat naștere anterior aderării Republicii Cehe la Uniunea Europeană. Astfel, prima decizie a Ministerstvo kultury datează din 20 iulie 2001.

- ²³ Totuși, ca urmare a diferitelor recursuri formulate de BSA, Ministerstvo kultury a adoptat o nouă decizie la 27 ianuarie 2005, respingând încă o dată cererea BSA. Întrucât a contestat, fără succes, această nouă decizie la Ministerstvo kultury, BSA a sesizat instanța de trimitere solicitând anularea deciziei.

- 24 Trebuie reținut, pe de o parte, că decizia contestată în cadrul acțiunii principale este ulterioară datei aderării Republicii Cehe la Uniune, că ea reglementează o situație pentru viitor fără a avea efecte pentru trecut și că, pe de altă parte, judecătorul național adresează Curții o serie de întrebări referitoare la legislația Uniunii aplicabilă în litigiul care formează obiectul acțiunii principale (a se vedea Hotărârea din 14 iunie 2007, Telefónica O2 Czech Republic, C-64/06, Rep., p. I-4887, punctul 21).
- 25 Atunci când întrebările preliminare se referă la interpretarea dreptului Uniunii, Curtea se pronunță fără a avea nevoie, în principiu, să se preocupe de circumstanțele care au determinat instanțele naționale să îi adreseze întrebările și de circumstanțele în care acestea intenționează să aplice prevederea de drept al Uniunii supusă interpretării Curții (a se vedea Hotărârea din 5 decembrie 1996, Reisdorf, C-85/95, Rec., p. I-6257, punctul 15, și Hotărârea Telefónica O2 Czech Republic, citată anterior, punctul 22).
- 26 Situația ar fi diferită numai în cazurile în care prevederea de drept al Uniunii supusă interpretării Curții nu ar fi aplicabilă în ceea ce privește faptele din acțiunea principală, care s-ar fi produs anterior aderării unui nou stat membru la Uniune, sau atunci când ar fi evident că respectiva prevedere nu poate fi aplicabilă (a se vedea Hotărârea Telefónica O2 Czech Republic, citată anterior, punctul 23).
- 27 Or, această situație nu se regăsește în speță. Prin urmare, Curtea este competentă să interpreteze dispozițiile directivelor invocate de instanța de trimitere și trebuie să răspundă la întrebările adresate de aceasta.

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 28 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă interfața grafică cu utilizatorul a unui program pentru calculator este o formă de exprimare a acestui program în sensul articolului 1 alineatul (2) din Directiva 91/250 și dacă beneficiază, în consecință, de protecția prin dreptul de autor a programelor pentru calculator, astfel cum rezultă din această directivă.
- 29 Directiva 91/250 nu definește noțiunea „oricare formă de exprimare a unui program pentru calculator”.
- 30 În aceste condiții, noțiunea trebuie definită având în vedere textul și contextul în care apar dispozițiile articolului 1 alineatul (2) din Directiva 91/250 în care se regăsește aceasta, precum și în lumina obiectivelor directivei în ansamblu și ale dreptului internațional (a se vedea, prin analogie, Hotărârea din 16 iulie 2009 Infopaq International, C-5/08, Rep., p. I-6569, punctul 32).
- 31 Potrivit articolului 1 alineatul (1) din Directiva 91/250, programele pentru calculator sunt protejate prin dreptul de autor ca fiind opere literare în înțelesul Convenției de la Berna. Alineatul (2) al acestui articol extinde o astfel de protecție la toate formele de exprimare a unui program pentru calculator.

- 32 Prima teză a celui de al șaptelea considerent al Directivei 91/250 prevede că, în înțelesul acestei directive, noțiunea „program pentru calculator” include programe, indiferent de forma acestora, inclusiv cele care sunt încorporate în hardware.
- 33 În această privință, trebuie să se facă trimitere la articolul 10 alineatul (1) din Acordul TRIPS, care prevede că programele pentru calculator, fie că sunt exprimate în cod sursă, fie în cod obiect, vor fi protejate ca opere literare în temeiul Convenției de la Berna.
- 34 Rezultă că codul sursă și codul obiect ale unui program pentru calculator sunt forme de exprimare a acestuia care merită, în consecință, să fie protejate prin dreptul de autor asupra programelor pentru calculator, în temeiul articolului 1 alineatul (2) din Directiva 91/250.
- 35 Prin urmare, obiectul protecției conferite de această directivă cuprinde programul pentru calculator în toate formele de exprimare a acestuia, care permit reproducerea sa în diferite limbaje informatice, precum codul sursă și codul obiect.
- 36 Trebuie de asemenea să se pună accentul pe a doua teză a celui de al șaptelea considerent al Directivei 91/250 potrivit căreia noțiunea „program pentru calculator” include, de asemenea, lucrările de concepție pregătitoare care au drept scop dezvoltarea unui program, cu condiția ca acestea să fie de natură să permită realizarea unui program pentru calculator într-un stadiu ulterior.
- 37 Astfel, obiectul protecției Directivei 91/250 cuprinde formele de exprimare a unui program pentru calculator, precum și lucrările de concepție pregătitoare de natură să permită reproducerea sau, respectiv, realizarea ulterioară a unui asemenea program.

- 38 Astfel cum a arătat avocatul general la punctul 61 din concluzii, orice formă de exprimare a unui program pentru calculator trebuie să fie protejată din momentul în care reproducerea sa ar genera reproducerea programului pentru calculator însuși, permițând astfel calculatorului să își îndeplinească funcția.
- 39 Potrivit celui de al zecelea și celui de al unsprezecelea considerent ale Directivei 91/250, interfețele sunt părți ale programului pentru calculator care asigură interconexiunea și interacțiunea tuturor elementelor software și hardware cu alte componente software și hardware, precum și cu utilizatorii pentru a permite deplina funcționare a acestora.
- 40 În principal, interfața grafică cu utilizatorul este o interfață de interacțiune, care permite o comunicare între programul pentru calculator și utilizator.
- 41 În aceste condiții, interfața grafică cu utilizatorul nu permite reproducerea acestui program pentru calculator, ci constituie doar un element al acestui program prin intermediul căruia utilizatorii exploatează funcționalitățile acestui program.
- 42 Rezultă că această interfață nu constituie o formă de exprimare a unui program pentru calculator în sensul articolului 1 alineatul (2) din Directiva 91/250 și că, prin urmare, nu poate beneficia de protecția specifică prin dreptul de autor asupra programelor pentru calculator în temeiul acestei directive.
- 43 Cu toate acestea, chiar dacă instanța de trimitere și-a limitat întrebarea la interpretarea articolului 1 alineatul (2) din Directiva 91/250, această împrejurare nu împiedică Curtea să îi furnizeze toate elementele de interpretare a dreptului Uniunii care pot fi utile pentru soluționarea cauzei cu care este sesizată, indiferent dacă această instanță

s-a referit sau nu s-a referit la acestea în enunțul întrebării sale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 aprilie 2007, Alevizos, C-392/05, Rep., p. I-3505, punctul 64 și jurisprudența citată).

- 44 În această privință, trebuie să se verifice dacă interfața grafică cu utilizatorul a unui program pentru calculator poate beneficia de protecția prin dreptul de autor de drept comun în temeiul Directivei 2001/29.
- 45 Curtea a statuat că dreptul de autor în sensul Directivei 2001/29 nu se poate aplica decât în cazul unei opere care este originală, fiind o creație intelectuală proprie autorului său [a se vedea în acest sens, referitor la articolul 2 litera (a) din Directiva 2001/29, Hotărârea Infopaq International, citată anterior, punctele 33-37].
- 46 În consecință, interfața grafică cu utilizatorul poate beneficia, ca operă, de protecția prin dreptul de autor dacă este o creație intelectuală proprie autorului său.
- 47 Instanța națională are obligația să verifice dacă această situație se regăsește în litigiul cu care este sesizată.
- 48 În momentul în care procedează la o astfel de apreciere, instanța națională va trebui să țină cont în special de dispunerea sau de configurația specifică a tuturor elementelor componente ale interfeței grafice cu utilizatorul pentru a stabili care îndeplinesc criteriul originalității. În această privință, criteriul nu poate fi îndeplinit de componentele interfeței grafice cu utilizatorul care s-ar caracteriza doar prin funcția lor tehnică.

- 49 Prin urmare, astfel cum a arătat avocatul general la punctele 75 și 76 din concluzii, în cazul în care exprimarea elementelor componente menționate este dictată de funcția lor tehnică, criteriul originalității nu este îndeplinit, întrucât modalitățile diferite de punere în aplicare a unei idei sunt atât de limitate, încât ideea și expresia se confundă.
- 50 Într-o astfel de situație, elementele componente ale interfeței grafice cu utilizatorul nu ar permite autorului să își poată exprima spiritul creator în mod original și să ajungă la un rezultat concretizat într-o creație intelectuală proprie acestui autor.
- 51 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare adresată că interfața grafică cu utilizatorul nu constituie o formă de exprimare a unui program pentru calculator în sensul articolului 1 alineatul (2) din Directiva 91/250 și că nu poate beneficia de protecția prin dreptul de autor asupra programelor pentru calculator în temeiul acestei directive. Cu toate acestea, o astfel de interfață poate beneficia de protecția prin dreptul de autor ca operă, în temeiul Directivei 2001/29, dacă această interfață constituie o creație intelectuală proprie autorului său.

Cu privire la a doua întrebare

- 52 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă difuzarea unei interfețe grafice cu utilizatorul în cadrul programelor de televiziune este o comunicare publică a unei opere protejate de dreptul de autor, în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29.
- 53 Potrivit acestui articol, statele membre prevăd dreptul exclusiv al autorilor de a autoriza sau de a interzice orice comunicare publică a operelor lor, prin cablu sau fără cablu, inclusiv punerea la dispoziția publicului a operelor lor, astfel încât oricine să poată avea acces la acestea din orice loc și în orice moment.

- 54 Din considerentul (23) al Directivei 2001/29 rezultă că noțiunea „comunicare publică” trebuie înțeleasă în sens larg. Pe de altă parte, o astfel de interpretare se dovedește indispensabilă pentru a atinge obiectivul principal al acestei directive, care, după cum rezultă din considerentele (9) și (10), este de a institui un nivel ridicat de protecție în favoarea, printre alții, a autorilor, permițându-le acestora să primească o remunerație adecvată pentru utilizarea operelor lor, în special cu ocazia unei comunicări publice (Hotărârea din 7 decembrie 2006, SGAE, C-306/05, Rec., p. I-11519, punctul 36).
- 55 Rezultă că, în principiu, difuzarea unei opere în cadrul programelor de televiziune este o comunicare publică pe care autorul acesteia are dreptul exclusiv de a o autoriza sau de a o interzice.
- 56 În plus, din cuprinsul punctului 46 din prezenta hotărâre rezultă că interfața grafică cu utilizatorul poate constitui o creație intelectuală proprie autorului său.
- 57 Cu toate acestea, chiar dacă interfața grafică cu utilizatorul este afișată cu ocazia difuzării unei emisiuni în cadrul programelor de televiziune, telespectatorii recepționează comunicarea acestei interfețe grafice cu utilizatorul doar în mod pasiv, fără posibilitatea de a interveni. Aceștia nu pot utiliza funcția interfeței respective, care constă în a permite o interacțiune între programul pentru calculator și utilizator. Dat fiind că, prin difuzarea programelor de televiziune, interfața grafică cu utilizatorul nu este pusă la dispoziția publicului, astfel încât persoanele care îl alcătuiesc să poată avea acces la elementul esențial ce caracterizează interfața, și anume interacțiunea cu utilizatorul, nu există o comunicare publică a interfeței grafice cu utilizatorul în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29.
- 58 În consecință, trebuie să se răspundă la a doua întrebare adresată că difuzarea unei interfețe grafice cu utilizatorul în cadrul programelor de televiziune nu constituie o comunicare publică a unei opere protejate prin dreptul de autor în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 59 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

- 1) **Interfața grafică cu utilizatorul nu constituie o formă de exprimare a unui program pentru calculator în sensul articolului 1 alineatul (2) din Directiva 91/250/CEE a Consiliului din 14 mai 1991 privind protecția juridică a programelor pentru calculator și nu poate beneficia de protecția prin dreptul de autor asupra programelor pentru calculator în temeiul acestei directive. Cu toate acestea, o astfel de interfață poate beneficia de protecția prin dreptul de autor ca operă, în temeiul Directivei 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională, dacă această interfață constituie o creație intelectuală proprie autorului său.**

- 2) **Difuzarea unei interfețe grafice cu utilizatorul în cadrul programelor de televiziune nu constituie o comunicare publică a unei opere protejate prin dreptul de autor în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29.**

Semnături